

„Edinost“

i čaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.

Naročnina znaša:

Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četrt leta 6 „
za en mesec 2 kroni

Naročnina je plačevati nanj. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 hvč); izven Trsta pa po 8 stotink (4 hvč).

Telefon št. 878.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale domaći oglašaji itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravnništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carinina št. 12. Upravnništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3. II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu.

Nekoliko dodatka.

(Dopis.)

V okvirju naše ožje »primorske politike« je v ospredju diskuzije in absorbuje vso pozornost akeija, zapričeta v dosego kakega sporazumljenja med obema strankama v deželni zboru istrskem.

Vi ste že govorili o tem v treh člankih in ste povedali in utemeljili svoje mnenje. Le resnice ste povedali, rekli, da je bil čut, s katerim je slovanska javnost Primorja vsprejela oni članek v glasilu ital. večine v deželni zboru istrskem, ki je toli toplo preludiral tej spravi akeiji, čut največjega, neobičajnega presenečenja. Da bo Soča kedaj zopet tekla nazaj tja gori po soški dolini, ali da bo možno družiti ogenj in vodo, ne da bi ogenj ugasnil ali se voda ohladila, na to bi bili mislili prej, nego na to, da se ponosni signori »ponizajo« do razgovorov z onimi, katerim so še včeraj prisojali le ulogo brezpravnih helotov, da se bo velmožni gospod Campitelli trudil celo na Dunaj za povspesevanje pravne akeije in da ga bo dosežanje glasnice boja, rezolutna »Istria«, spremljala o tem se svojim blagoslovom.

In vendar se je zgodilo. To je dejstvo, ki je velikega pomena. A po mojem mnenju: za nas primorske Slovence važnost in pomembnost tega dogodka ni morda v tem, da se smemo nadejati od te pravne akeije kakih neposrednih učinkovitih posledic, oziroma zboljšanja položaja našemu narodu v Istri, ampak ta izraz želje od ital. strani po kakem »modus vivendi« je važen in pomemben kakor — simptom.

Vi, gospod urednik, ste že označili svoje mnenje glede na vprašanje: da-li je od te pravne akeije pričakovati kakega, četudi malega, ali vendar resničnega uspeha za medsebojni mir. Vaše stališče je stališče skeptika, stališče nevernega Tomaža. Vi namreč ne mislite samo na modus vivendi v zbornici istrski: samo na to, da bi se ustvarila možnost mirnega razpravljanja, brez tistih divjaških prizorov in brez huronskega krika. V tem slučaju, ako pravna akeija ne bi sezala preko mej razprav v zbornici, ne bi mogli — vzlasti z ozirom na notorično skromnost, prijetljivost in miroljubivost hrvatskih in sloven-

skih zastopnikov — trditi apodiktčno, da je možnost kakega »modus vivendi« izključena. Ali ako naj bi pravna akeija šla za tem, da se v deželi, v medsebojnih odnosih, v vseh onih stotinah slučajev v dotikah vsakdanjega življenja, ko nasprotstva ljuto butajo jedno ob drugo, ustvarijo vsaj vznosljivi odnosi, stojite Vi, gospod urednik, na stališču: Lasciate ogni speranza! In prav imate! Jaz soglašam z Vami: ne pričakujmo ničesar, in Bog ne daj misliti na to, da bi v doglednih časih smeli ostaviti svojo bojno pozicijo, kakor tudi nasprotniki — to je za-me kakor amen v očenašu — niti ne mislijo na to, da bi ostavili svojo bojno pozicijo.

Najhujo krivico bi pa nam storil oni, ki bi hotel trditi, da iz nas govori prirojena nam bojevitost, da si niti ne želimo sprave, ker nam je boj življenja element. Ne, ne! Mi vemo, kako izmučen je narod naš po teh bojih, in ne bi kazali ni čuta ni usmiljenja s tem ljudstvom našim, ako bi mu ne želeli iz srea vsaj odduška, oddihljaja. Ali razmere v Istri je treba poznati po lastnem opazovanju, da vemo, da bi se vsako odjemanje ob sedanjih odnosih moglo preleviti v abdukcijo! Nrav bojevistiških treba poznati, treba vedeti, da ti boji so čisto le navidezno političke in narodne naravi, da je narodna ideja čisto le kulisa, za katero se skrivajo povsem drugačni interesi, da se tu križajo tudi materialni interesi kaste, mogočne klike, z najprimitivnejimi, da, splošnimi človeškimi pravicami nižih slojev ljudstva. Tu ne smemo pozabiti, da je od ohranitve navladja od sedaj gospodovale italijanske stranke odvisno tudi dosežanje brezskrbno, udobno življenje, življenje z mnogo jela in nič dela, mnogih in mnogih pristašev stranke. S prenehanjem tega navladja ne bi le nehala to udobno življenje, oprto na abnormalne politične in socijalne razmere, ampak za mnoge bi navstopilo celo usodno vprašanje: biti ali ne biti?!

To vse treba vedeti in uvaževati, ako hočemo umeti sicer neverjetno strupenost in srditost v bojih med strankama v Istri. Tako je umeti to grozno nasprotstvo: tu stranka, ki je res »narodna« v polnem obsegu tega pojma, tam zopet kasta, ki vidi v prvi — in

to ravno zato, ker je le-ta v resnici »narodna«, torej zavzeta za splošno blaginjo ljudstva — nevarnost za svoje udobno življenje, kateremu neizogibni pogoj je brezpravje mase, moderno suženjstvo!

Kjer se bje boj za take cilje, je težko misliti na sporazumljenje in je srditost naravna. To opravičuje Vašskepticizem, gospod urednik! Le, ako bi se dalo nekako vzravnavati to nasprotstvo med interesi ljudstva in interesi kaste, bi bilo možno misliti na kakov resnični modus vivendi. Ali to ni mogoče, ker sedanji politični in upravni zistem sloni na tem nasprotstvu in bi se sprenehanjem poslednjega v hipu porušil tudi zistem!

V tem je tudi vzrok, da so gospodje iz pravne akeije izključili politiko.

Tu imamo pa zopet vprašanje, ki komplicuje ves problem. To vprašanje bi morali rešiti najprej: kaj je politika, kaj spada v politiko? Je o reševanju tega vprašanja pojedejo pota dijamentralno navskriž. Vi ste n. pr. povdarjali šolstvo. Jaz hočem podati drug izgled. Vzemimo deželni kulturni svet in kmetijsko šolo. Bolj opravičenega, bolj naravnega zahtevka ga menda ni, nego bi bil ta, da naj kulturni svet občuje s kmetom v njegova materinem jeziku, ako mu hoče res dobro, ako ga hoče res učiti in povzdigati; in bolj naravne zahteve je zopet ni, nego je ta, da na kmetijski šoli bodi poučni jezik tudi oni, katerega govori ogromna večina kmetov! Le pridite s to zahtevo pred velemožne signore in jaz bi staval sto proti jednemu, da bodo prigovarjali, da bočemo tudi v take ustanove zavlačevati politiko!! — Vprašam pa: je-li možno misliti na mir ali na premirje, dokler celó taka najprimitivnejša vprašanja niso rešena v zmislu pravice in v zmislu življenske koristi ljudstva?!

Summa summarum: ako smo pregledali ves kompleks bojev, koristi in stremljenj, se moramo postaviti na stran nevernih Tomažev in ne moremo misliti na kakov uspeh pravne akeije. Na to stran bo akeija le epizoda: ki je prišla in — bila!

In vendar jej pripisujem jaz veliko važnost, in sicer kakor simptom, kakor vnanji znak zadrege. Bilo več ali manj

resnice na tem, kar se govori o posredovanju centralne vlade, ali nekaj je vendar-le; bilo v članku »Istrie« več ali manj iskrenosti, ali klasična priča je to vendar, da gospoda se ne čutijo več varne. V potovarjih Campitellija na Dunaj, v zanimanju centralne vlade, v izvajanjih »Istrie«, in v dejstvu samem, da se snidejo na pogajanja je izraženo priznanje, ki je zanesljiv oznanjevalec bo-ložih dogodkov, boljše dobe za naš narod v Istri: priznanje, da ekzistence tega naroda ni več možno tajiti in prezirati. V tem pogledu so gospoda kapitulirali in s tem so kapitulirali — v glavnem!! Drugo prinese bodočnost: od dne današnjega zavest našega ljudstva in dobri genij — vse velike slovanske družine. Sursum corda!

Politični pregled.

TRST, 9. marca 1900.

K položaju. Torej slavna večina v avstrijskem parlamentu — ta fenomen neenjenja in zametavanja samega sebe — se je vendar še enkrat zopet nekako izvila okolo kritičnega ogla, ob katerem se je imela razbiti. Akutna nevarnost pa se je zopet preprečila — kakor vsikdar: le tako, da so Slovani dali en izgled več svoje prijetljivosti. Dočim je nemška konservativna skupina večine objestno izživala baš v teh kritičnih trenutkih, so se dali Čehi pregovoriti in so sklenili, da predloge o kontingentu novincev ne bodo obstruirali in so s tem rešili ne le predlogo, ampak tudi večino in — parlament. Kajti češki listi zatrjajo z vso gotovostjo, da v slučaju obstrukcije proti rečeni predlogi bi bilo gotovo došlo do absolutizma — pod zaščito vojaške sablje! V seji češkega kluba je bila osemurna debata o vprašanju: ali obstrukcija proti vsemu, ali pa je predlogo o kontingentu novincev izločiti od obstrukcije? Velika večina se je izrekla za izločenje. V sejo je došel v imenu Poljakov grof Dzieduszycki, ki je Čeha obgovoril nastopno: »Prihajam, da govorim z Vami v svojem in v imenu svojih prijateljev, kakor tudi v imenu vaših prijateljev v poljskem klubu, da se odstrani utis zadnjih zmešnjav v državnem zboru, ki so vzdudile videz, kakor da bi večina zbornice ne obstala več in kakor da si slo-

ki je z veliko železno greblico strgal in pometal oddrsan led, ki se je nabiral pod nogami drsalecev ter ga metal na ilovnati breg.

Krog visokih, še od jesenskega blata pomazanih škornjev je imel ovite raztrgane cipe iz nekdanjih vreč; oguljene hlače iz debelega sukna so mu bile gotovo prevelike, kajti med delom si jih je vedno popravljaj in vlekel nad boke; stara suknja je bila nekdanj brzkonca zelena, a sedaj je izgubila barvo, in tu pa tam je že gledala skozi luknje še slabša spodnja suknja; krog vratu je imel staro, čudno pisano ruto, a krajeji luknjastega klobuka so viseli žalostno čez nagnobano čelo. . . . Vsa postava je bila sključena, potlačena od teže življenja, izpita, zdelana do smrti. Iz globoko vdrtih oči, z razoranega čela, z izsušenih lic in velih ustnih mi je sijala nasproti beda — obup. . . .

In njegova greblica je strgala mehnično po ledu. . . .

Ali morda ne čuti, kak revež je, morda ne čuti svoje bede? Morda so otprnili njegovi čuti, morda je že odrevenel, da ne čuti več svojega trpljenja, da živi brezčutno in le mehansko opravlja svoje delo, kakor navit avtomat, dokler se ne izteče. . . .

Ali tam doli na onem koncu še svira godba v poskočnem taktu. Tam zveni smeh, tam je svetlo, tam sije veliko solnce sreče — a tu ti teži dušo teža življenja kakor dušiča mora. . . .

PODLISTEK

Z drsališča.

(Sliče.) — Eladin.

I.

Pomešala sva se med številu drsalecev.

Občudovala sva bogate uniforme vitkih častnikov, ki so se izkazovali v elegantnih lokih in umetnih spiralah, ter ogledovala fine modne toalete dražestnih drsalk. . . . Kako gračijozno, s kako eleganco se premikajo te drobne nožice v lahнем taktu poskočne godbe po gladkem ledu! Kakó jim žaré mehki obrazki, kako jim rdé mali noski v rezkem mrazu! . . . Kje vidiš tu kak otožen obraz? Ali ne sije iz teh neštevilnih oči sama čista, nedolžna radost? Če hočeš videti poseebljeno veselje, pridi na led, zamakni se v to valovito gibanje, pomešaj se tja med gibčne drsalk in gledaj, občuduj, uživaj zimsko radost! . . . Ta močni vonj dišečih parfumov, ta opojni duh vijolic in šaarnic — sredi zime —, to šumenje dragih kril, to pritaženo nasmihanje in kihetanje — te li to nič ne boža, nič ne mami, kakor bi te objemal sladek sen? Ti-li ne postaja krog duše tako čudno mehko, pol tožno, pol veselo, kakor bi bil nekje daleč, daleč v neznanem svetu, v deželi sanj? . . .

Za hipec sem obstal ob klopiei, postavljene za gledalec. Oko se mi je nehoté usta-

vilo na mladi ženski postavi, ki je sedela tu mirno, nepremično, kakor mramornat kip. . . . Visok, s hermelinovim kožuhom obšit ovrtnik ji je segal tja do malih, od mraza pordelih ušesic in mi zakrival skoró polovico obrazka. A videl sem vendar gladko, okroglo bradico, male, nekoliko napete ustne, mehak žametast obrazek in dvoje globokih, temnomodrih oči z dolgimi svilenimi vejami — dvoje kopranečih, sanjavih oči, ki so zle tako tožno tja v daljavo daleč čez vrste drsalecev — Bog ve kam. . . .

A zakaj se ne veseli, kakor se vesele drugi, in sedi tu kakor kip brez življenja? In ta pogled! Nisem se mogel ločiti od teh oči, vglabljal sem se vanje in videl v njih njeno dušo, ki se mi je zdelo, da plaka. . . .

Zasmilila se mi je, ne da bi vedel, zakaj, in zdelo se mi je, da bi jo mogel ljubiti kakor svojega »boga« . . .

Star, eleganten gospod, ki je sedel na levici, se je nagnil proti njej, in čul sem, da je šepnil:

»Ali naj odideva, Milena?«

Ona je molče prikimala.

Starec pa je mignil dečku, ki je stal nekoliko za njima. Ta pa je porinil mal voziček, katerega do tedaj niti opazil nisem, na led. In prišla sta jo in jo položila vanj kakor malo dete, ki ne zna hoditi. . . .

Stresel sem se in potegnil prijatelja za seboj med drsalec.

»Hroma!« se mi je izvilo iz globine duše.

»Da, hroma«, pritrdil je prijatelj. »Hroma, hroma«, so ropotale drsalke kakor v odmev po gladkem ledu. . . .

II.

Pred nama je šumelo dvoje dragih kril. Dvoje plišastih jopie z visoko zavihanimi ovrtniki je tesno oklepalo dvoje vitkih teles, in dvoje ličnih klobučkov se je nagajivo treslo in migalo po rezkem vzduhu. Kakor dva keruba na lahkih krilih sta držali, opisovala z drobnimi nožicami lične loke po gladki ledeni ravani.

»Kaj ne, kakor bi ju iz škatlice vzel«, je dejal tiho prijatelj.

»Ah, prava satančeka«, sem šepnil jaz še tiše.

Tu je zavozila jedna v špranjo, ki se je vlekla po dolgem preko ledu, ter omahnila. Spremljevalka je viknila, misleča, da pada: a ni padla, opisala je le s klobukom majhen lok skozi zrak ter se hipno vzravnavala.

V tem pa je zavela od nasprotne strani močna sapa ter ji za hipec nekoliko privzdignila vrhove krilo. In videl sem na gležnjih predrgnjene čevlje, povaljano spodnje krilo, razcefrane čipke, luknjaste nogovice. . . .

»Prijatelj, ne delaj tako kislega obraza!« Oddrčala sva na drugo stran.

III.

Prav tam na koncu drsališča je stal mož,

vanske skupine iste stoji sovražni nasproti. Prihajam, da v imenu slovanske vzajemnosti stavim do vas iskreno prošnjo, da nam omogočite, delati v naši stranki za to vzajemnost in da nam omogočite bojevati se proti manjšini klubov.

Na to je povdarjal tudi grof. Džieduszek, da se namerja vojaški absolutizem, naperjen proti slovanskim strankam. Povod temu iščejo v konfliktih med strankami večine. Na to je še prosil, naj Čehi imenujejo svojega zaupnika za mesto II. podpredsednika, in je zagotovil, da ga bo volila vsa desnica.

Čehi so se udali temu opominu — Čeh Začek je bil včeraj res izvoljen II. podpredsednikom. Skrajna nevarnost je torej odpravljena — vsaj za sedaj. Sedaj povdarja tudi »Neue Freie Presse«, da je desnica zopet utrjena, ta list trdi celo, da Čehi v prihodnjem zasedanju popolnoma opustijo obstrukcijo.

Nevarnost je odpravljena — do kdaj? No, bržkone dotlej, ko se dru. Kathreinu zopet zljubi skočiti iz zasede — proti svojim zaveznikom v večini.

Afera Banffy-Ugron-Vaterland. Med bivšim ministrom-predsednikom Banffym in posl. Ugronom, ki je obvestil »Vaterland« o manipulacijah Banffyjevih z blagajnico liber. stranke, se ima vršiti jutri dvoboj. Pogoji so, dvakratno menjanje metkov, distanca 20 stopinj. — Ugron je pozval tudi ministra Fejervarya, ki pa ni sprejel dvoboja, češ, on da ni razžalil posl. Ugrona; on da nima navade, da bi razžalil koga, komur bi ne dal zadoščenja. — Dvoboj mej Ugronom in posl. Rochonzyjem, katerega je Ugron tudi pozval na dvoboj, se ima istotako vršiti jutri popoldne.

Vojna v južni Afriki, Avstro-Ogerska in Anglija. Na opetovano izraženo menenje, da vojna Burov pomenja revolucionarno gibanje, s katerim lojalni avstrijski državljani ne sme simpatizirati, je dobila dunajska »Information« od nekega neaktivnega diplomata nastopni odgovor: Povsem krivo je, ako obrambeno vojno hrabrih Burov spravljate v zvezo z revolucionarnim gibanjem v Evropi. Zbok uloma Jamesonovega in po postopanju Chamberlaina in njegovih tovarišev, hlepečih po zlatih poljih transvaalskih, in po ultimatumu Chamberlainovem, uničevalnem za neodvisnost Transvaala, ni ostala Burov druga pot, nego braniti se proti podjarmljenju. Da niso želeli vojne, ki jim končno ne more donesti zmage, o tem priča pismo Krügerjevo kraljici, v katerem je prosil isto, naj ne dopusti, da bi svetovna vlast uničila njega malo deželo. Tu je pač tista stara požrešnost po blagu bližnjega. Govorite o naših najstarejših zaveznikih! Ta naš zaveznik je od leta 1849. pa do proglašenja kraljestva italijanskega hujškal Italijane proti nam — ki nam je leta 1859. zabranil iti v Turin, in ki nam je po bitinah, ki so jih njega laški varvanci dobili od nas na kopnem in na morju, se svojim zlatom napravil proti Avstriji revolucionarno takomenovano kraljestvo italijansko, svojega političnega pomočnika. Razum na Angležkem, se v vseh deželah in v vseh strankah obračajo simpatije do Burov, ki branijo svojo domovino. Jaz sem star črnorumen in strogo katoliški Avstrijec in nisem zabiti, ali da bi bili Buri v svojem obrambnem boju mislili na evropske revolucije, tega ne verujem in moje simpatije veljajo junaškim braniteljem je svoje domovine.

Tržaške vesti.

Občinske volitve v Trstu. Imena členov volilnih komisij, določenih v sinočnji seji mestnega sveta, priobčimo v ponedeljek. Imena nekaterih izmed njih so tako spakodrana, da se moramo še le obvestiti, ali imamo opraviti s se samo »ekorijo«, ali pa tudi kaj nepristranskih mož mej njimi.

Slovenski jezik in jezik občine tržaške. Kakor smo že javili na kratko, je mestni magistrat slovenske reklamacije proti volilnim imenikom odbil a limine. Tega je bilo pričakovati. Saj vemo, kakov trn v peti so naši mestni gospodi slovenske vloge. Pričakovali smo torej, da jih odbijejo z utemeljevanjem, da niso pisane v službenem jeziku mestnega magistrata. To bi bila sicer krivica in protizakonitost, katere bi vsled tega, da se nam je zgodila že večkrat, ne čutili nič manj. A magistrat je prekosil naše pričakovanje: utemeljil je svoje postopanje z besedami, da reklamacije niso pisane v jeziku občine.

Ako bi magistrat rekel, da slovenščina ni poslovni jezik njegov, rekel bi resnico, ki je sicer krivična, proti kateri se vedno upiramo, a to bi odgovarjalo vsaj faktičnemu stanju. A da nam pravijo, da slovenski jezik ni jezik občine, ki je v tem slučaju tudi dežela, da torej slovenščina v Trstu ni deželni jezik, to je drzen atentat na dejanske odnose ter v protislovju z opetovanimi pravoreki upravnega sodišča.

Proti takemu atentatu ne zadostujejo samo najodločnejši platonični protesti, ampak proti njemu morajo tržaški Slovenci storiti še drugih korakov, da potajevalce faktičnih razmer zavrnejo v pristojne meje.

Poroča nadvojvodinje Štefanije bo, kakor se poroča, dne 19. t. m. v miramarski kapelici. Prestolonaslednica se je pismeno odpovedala že vsem svojim pravicam. Del svojega dvorjanstva obdrži Štefanija tudi kakor grofica Lonyayeva.

Tržaški mestni svet. Sinoči je bila VII. javna seja tržaškega mestnega sveta, kateri je predsedoval župan dr. Dompieri; vlado je zastopal namestniški svetovalec pl. Jettmar; navzočih je bilo 31 svetnikov.

Po prečitani in odobrenju zapisnikov minolih dveh sej je župan dal prečitati pismo vodovodnega društva »Aurisa«, s katerim isto dovoljuje dajanje vode za občekoristne namene po znižanih cenah.

Dr. Venezian je čital v »Piccolu« vest o »nevarni« novotariji, katero je uvela zadnji čas uprava tuk. pošte, o koncesiji, dovoljeni »domišljavosti slovenskih agitatorjev«. Uvela je namreč dvojezični poštni pečat Servola—Škedenj (Smeh, vzklhi.) Govornik se je spominjal postopanja tržaškega namestništva pred nekoliko leti, ko so Italijani hoteli vzpostaviti zopet zgodovinska imena za nekatere vasi v okolici; namestništvo je takrat to prepovedalo, sklicevaje se na §. 41. mestnega statuta. Škedenj da je iznajdba razgretih možganov slovenskih agitatorjev, »kaprica«, ki bi lahko posegla na širše polje. Torej se ne sme trpeti te novotarije. Župan je obljubil storiti na namestništvu nemudoma potrebne korake, da se odpravi to strašno krivico. O velikani laške kulture, kako — majhni ste!

Benussi se je pritoževal, da načrt o nekih nujnih delih v mestni plinarni še vedno ni prišel do razprave. Govornik je odklonil vsako odgovornost upravnega sveta. Župan je razložil, zakaj se še ni razpravljalo o tem načrtu. Benussi ni bil zadovoljen z odgovorom.

Potem so izvolili volilne komisije za prihodnje volitve ter sprejeli predlog, da tistim udom volilnih komisij, ki bi ne hoteli vstopiti v iste, imenuje delegacija namestnike.

Župan je objavil red, po katerem se bodo vršile volitve. (Glej včerajšnje izdanje našega lista.)

Za uvedbo električne moči v državno obrtno žolo so dovolili 2800 K.

Sklenili so povzdigniti poslopje občinskega gimnazija in šolsko poslopje v ulici Giotto za eno nadstropje ter dovolili v to svrhu 50.000 oziroma 74.000 K.

Sistemizirali so več novih mest učiteljev in učiteljic na občinskih in meščanskih šolah ter priznali učiteljem kvinkvenalne doklade za službena leta v drugih pokrajinah.

Pedagogičnemu društvu so dovolili 200 K podpore za društveno knjižnico.

Odobrili so bilanco mestne zastavljalnice za leto 1898. ter stornirali neke tirjave nasproti cenileem.

Za zboljšanje razsvetljave v ulicah Foscolo, Alfieri, Piccardi, Tiziano in Conti so dovolili 650 K.

Odobrenje proračunov hiše za uboge in delalnice za za-uščeno mladino za leto 1900 so odstopili delegaciji. Odobrili so neka prekorčenja proračunov pod naslovi: centrala in lokalno redarstvo.

Preko predloga odseka za pogozdovanje Krasa glede zopetnega uvedanja občinskih poljskih čuvajev so prešli na dnevni red, in sicer je to nasvetoval dr. Venezian, češ, da je država vzela občini policijo v okolici ter da ima vsled tega sedaj vlada skrbeti tudi za poljske čuvaje. (No, no, o tom se bo še govorilo. Ured.)

Ob 9. uri in 10 min. so zaključili sejo.

V počestčenje spomina pokoj. Ivana Šabca je darovala njega gospa udova 2000 kron v narodne, oziroma dobrotvorne namene. To svoto je razdeliti tako-le: Družbi sv. Cirila in Metoda 500 K., »Del. podp. društvu« 200 K., Dijaški kuhinji 400 K., družbi sv.

Nikolaja 200 K., dijaškemu podpornemu društvu v Pazinu 400 K., podpornemu društvu slov. visokošolcev na Dunaju 200 K., revežem na Rakulku 100 K.

Ta velikodušni dar v narodne svrhe je pač res v največje počestčenje spomina Šabčevega: to narodno dobrotvorstvo blage gospe udove, priča ravno: kakov duh vlada v tej rodbini po volji in zaslugi blagopokojnika. Blagi gospej bodi izrečena iskrena zahvala v imenu — naroda! Da, naroda, kajti spomnila se je vseh: nežnih otročičev varvancev naše šolske družbe, zavetišča potrebnih deklet, učee se mladine na srednjih in visokih šolah, naših delavcev in siromakov v rojstnem kraju pokojnika. Še enkrat: hvala iz globine srea v imenu vseh, in pa — Bog povrni!!

Iz trgovskih krogov nam pišejo: Minoli teden sem čital v »Edinosti« notico, ki se bavi z nekim mladim oziroma novim trgovcem. Graja ga, da ima poln lokal vžigalice »Lege«, nima pa onih sv. Cirila in Metoda. Ta vest se mi zdi neverjetna, jaz poznam vse nove slovenske trgovce-narodnjake. Vsi imajo — poleg drugih — tudi vžigalice družbe sv. Cirila in Metoda, večina od njih pa onih od »Lege« niti nima.

Onemu pa, ki hodi po slovenskih prodajalnicah ogledavai, kaj prodajajo, bi jaz svetoval, da naj se informira tudi o tem, kako naše slovensko ljudstvo podpira trgovce-narodnjake. Žalibog, nerad moram omeniti da se celo nekateri naši prvi narodnjaki poslužujejo pri najzagrizenih Italijanih! Kako hočemo potem zahtevati, — da nas podpirajo manj zavedni?!

Oni pa, ki je tako priden, da ve, kje prodajajo žveplenke »Lege« in kje druge, naj bo tako špreten, da poskrbi, da bodo nas mlade trgovce samo Slovenci obiskovali in potem bodite gotovi, da ne bomo prodajali drugih nego onih sv. Cirila in Metoda.

Nas mlade slov. trgovce, žalibog, Slovenci jako malo podpirajo, zato pa se moramo mi ravnati po občinstvu in ne ono po nas.

Kar se tiče žveplenk sv. Cirila in Metoda, naj omenim, da so res bolj nego druge ali ako bi imele enako ceno drugim, bi jih trikrat več prodavali nego sedaj in bi gotovo tudi družbi več neslo. To dokazuje nastopni slučaj: k meni je prišel kupiti žveplenk Slovenec, celo iz Ljubljane doma. Ponudil sem mu naše, a ko sem mu povedal, da stanejo 7 novč., kakor sem jih jaz sam plačal, mi je odvrnil, da naj mu dam raje one od »Lege«, ker stanejo le 6 novč.!!! Moje menenje je: namesto, da pobi časnikov pisali kaj ta prodaja, kaj oni, naj bi nas raje bolj priporočali ter vabili slav. občinstvo, naj nas podpira. S tem ne bi podpirali samo našega lastnega interesa, ampak tudi interes naroda svojega.

Mlad trgovce.

Izpred naših sodišč. Včeraj sta bila na tuk. deželnem sodišču obsojena 18-letni Ivan Košuta iz Sv. Križa zaradi hudodelstva težke telesne poškodbe v 3 meseca težke ječe in 62-letni Ivan Riosa iz Kopra zaradi poneverjenja v 2 meseca ječe.

Aretiranje. Včeraj je pol. oficijal g. Titz aretiriral dva 15-letna fanta, ki sta ukrala v neki trgovini več škateľ s kravatami. — Zaprl so tudi 14-letnega Benjamina Corlaeta iz Spljeta, ki je v prepiru ranil z nožem 14-letnega Petra Dubroviča. Poškodovane so spravili na rešilno postajo. Oba mladiča sta v službi na parniku »Medea«.

Namesto v Ameriko v — ulico Tigor. Včeraj o prihodu parnika »Styria« so aretirali 43-letnega natakarka Karola Salvadori iz Floreneije: isti se je bil v Genovi skril na omenjeni parnik, o katerem je mislil, da se odpelje v Ameriko.

Najdeno. Nekdo je našel in shranil na redarstvenem komisarijatu pri sv. Jakobu dunajsko občinsko (komunalno) srečko. — Na istem komisarijatu je shranjena novčarka s 4 zastavnimi listki in malo svoto denarja.

Drzni tatje so skušali predsinčiti ulomiti v stanovanje krčmarja Petra Košute pri pokopališču sv. Ane. Ljudje pa so jih presegnetili pri delu ter prijeli dva hudobneža, dočim se je ostalim posrečilo, da so zbežali. Eden je bežal skozi gostilnico ter tam ranil z nožem dva gosta, ki sta ga bila skušala ustaviti.

Nepošten urar. Zginil je urar Anton Dovgan iz zagate dell'Olmo štev. 6, ko je poneveril več ur, ki so mu bile izročene v popravo.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 4.9, ob 2. uri popoldne 10.0 C. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 771.1

— Danes plima ob 5.31 predp. in ob 7.43 pop. — Danes oseka ob 0.34 predp. in ob 1.00 pop.

Mrtljivost v Trstu. Od 28. feb. do 3. marca 1900 je umrlo 83 možkih in 33 ženskih, skupaj 116 oseb, proti 99 v isti dobi prejšnjega leta. Mej njimi je bilo starih 25 do 1 leta, 22 do 5 let, 3 do 20 let, 5 do 30 let, 6 do 40 let, 16 do 60 let, 33 do 80 let, 4 nad 80 let. Povprečna mrtljivost je znašala 36.2 od tisoč. Smrt je povzročila v 10 slučajih sušica, v 31 boleznih v sopilih v 2 enteritis. Za ošpicami je umrla ena oseba, za difterijo in krupom 2, za hripavico 4, za mačuhom 1.

Mrtveci, prijavljeni dne 8. marca t. l.: Roselli Ida, 1⁹/₄ l., ulica Solitario 10. — Udovič Ana, 65 l., Sv. M. M. Sp. 288. — Visintini Lucija, 75 l., ul. Olmo 7. — Radmann Aleksander, 66 l., ul. del Bosco 5. — Giuliani Santo, 83 l., ul. Barriera Vecchia 19. — Gustišič Marija, 35 l., ul. Istria 310. — Mlač Danila, 2 l., Verdela 319. — Schütz Aron, 72 l., ul. Poste Vecchie 3. — Čerme Georgina, 5 l., Greta 267. — Luzzatto Suzana, 80 l., ul. Stadion 22. — Šegolin Marij, 15 m., ul. Chiauchia 3. — Grulič Karl, 72 l., ul. Molin grande 9.

V bolnišnici: Murnič Marija, 80 l. — Pontelli Lorene, 69 l. — Mihelič Ivan, 41 l. — Barovina Jožef, 64 l. — Kohel Karl, 30 l. — Kariš Jožef, 68 l. — Basarini Jožef, 44 l. — Kopert Eliza, 70 l. — Šilič Jožef, 2 l.

»Zveza slov. trgovskih pomočnikov« javlja svojim členom, da v nedeljo dne 11. t. m. ne bo napovedane zabave, ker ima ženska podružnica družbe sv. Cirila in Metoda svoj občni zbor in zabavo v istih prostorih. Kdor se želi udeležiti skupnega izleta, naj čaka do 4. ure pop. v kavarni Commerce, da izve, kam pojdemo.

Odbor.

Tržaško podporno in bralno društvo vabi vse svoje člene na volilni shod, ki bode 11. t. m. ob 3 uri popoldne v društvenih prostorih.

Odbor »Slovanskega pevskega društva« naznanja svojim izvršujočim členom, da se nadaljne pevske vaje bodo vršile ob torkih in petkih v prostorih »Delalskega podpornega društva«.

Odbor pozivlja torej gg. pevce, da se udeležijo prve pevske vaje, ki bo v torek dne 13. t. m. ob 8¹/₄ uri zvečer — ob uri, katere se bo držati tudi za vse prihodnje pevske vaje.

Priporočaje točnost in polnoštevilno udeležbo, kličemo: Na svidenje!

Vesti iz ostale Primorske.

× **Jednakopravnost na postaji na brežinski.** Iz delavskih krogov nam pišejo: Minolo je že 7 mesecev, odkar smo tožili v cenj. »Edinosti« zaradi napisov na naši nabrežinski postaji. Čim je naše slavno županstvo slišalo o tem, je hitro odgovorilo, da so prošnjo še pod bivšim županstvom oddali ravnatelstvu železnice, ali da še ni rešena. Ker pa prošnja še vedno leži tam v kotu in železniška oblast spi, pozivljamo sedanje može, naj oni še enkrat, ali pa večkrat store, kakor je storilo prejšnje županstvo. Ako ne, porečemo, da ne spi le železniška oblast, kadar gre za naša prava na naših tleh, ampak — da spite tudi Vi.... Kdor aspirira na častna mesta med narodom, ta ne sme pozabiti niti za hip, da so z častmi spojene tudi — dolžnosti! Sintež.

× **Znamenita izaja d b a.** Iz Pulja poročajo: Gospoda Makso Schüller, rodome iz Brna, in Viktor Petrič, rodome iz Vipave, oba v c. in kr. avstrijski mornarici, sta iznašla stroj za reševanje oseb, ko se ladija potaplja. Stroj, ki se je na prvem poskusu v puljskem kopališču izvrstno obnesel in katerega lahko vsaki brez težave nosi, je pas, ki se, ako nosilec v vodo skoči ali pade, sam napne. S tem pasom je mogoče vsaki osebi, da brez plavanja ali drugega dela se more tri dni nad vodo vzdržavati. Ves pas tehta popolnoma 1¹/₄ klg. To je pač zelo važna iznajdba.

Vesti iz Kranjske.

* Ljerkar pl. Šramova je gostovala dne 8. t. m. v deželnem gledališču v Ljubljani v naslovni ulogi »Parizkega potepuha«. O tem dogodku nam pišejo:

Slavna zagrebaška umetnica nam je naklonila lep, prekrasen večer, da kar zavidamo srečne Zagrebčane, ki imajo vedno priliko čuti in videti jo! Radi priznavamo, da so tudi naši domači igralci tinitam dobri, da, celo izvrstni, ali z lepo Ljerkjo se ne morejo kosati. Pred vsem zna svojo ulogo do pičice natanko, kar pogostoma pogrešamo pri ljubljanskih igrah. In pa ta njena izrazovita igra, to naglašanje!

Občinstvo je napolnilo gledališče do zadnjega prostora ter je neprestano ploskalo umetnici bratskega naroda.

Precej o nastopu dobila je v dar prekrasen šopek cvetja s trakovi.

Upajmo, da jo bomo kmalu zopet mogli pozdraviti na ljubljanskem odru!

* Delavska zavarovalnica v Ljubljani. Pišejo nam: V osrčju Kranjske, v deželni stolnici mestu Ljubljani, se snuje delavska zavarovalnica. Pridno se vrše različne poizvedbe, ki naj bi v kratkem omogočile napominano zavarovalnico. Nasprotniki, ki ne vidijo ničesar dobrega na sedanjem občinskem zastopu, ki so prezrli posredovalnico za delo in službo, ki ne vidijo rešilne postaje itd., ti nasprotniki morda vendarle ne vidijo koristi in hasek, ki ga bodo dajali le-ti velevažni pojavi na polji socialnega življenja!

* Čehi in slovenske planine. Slovenskega planinskega društva češka podružnica v Pragi je sedaj najmočnejša podružnica našega planinskega društva. Češka kočna na Ravneh pod Grintovcem je že zgotovljena. Slavnostni otvoritev bo letošnje poletje ob navzočnosti čeških turistov in turistinj. Ta kočna je najlepša in najudobnejša stavba v slovenskih planinah. Stavljena je v češkem slogu ter v istem slogu dobi tudi opravilo iz Prage.

* Na porotni zaznavi v Ljubljani je bil dne 8. t. m. sojen Ivan Pernuš, čevljar in krčmar pri sv. Neži, v okraju radovljiškem. Obtoženec je imel ljubimsko zvezo z hčerjo Ant. Mandele in ker ta ni ostala brez posledice, tožil ga je R. Mandele na plačevanje alimendov. Vsled tega je mej Pernuš in Mandeleem često nastajal prepir in tako tudi dne 13. decembra m. l. v neki krčmi. Mandele se je hotel ogniti morebitnemu pretepu, pa je odšel. A Pernuš je prišel za njim, ga večkrat vrgel na tla in ga davil za vrat. Mandele je čez nekoliko dni potem umrl. Vendar se Pernuš ni moglo dokazati, da je neposredno povzročil Mandelevo smrt ter je bil od porotnikov spoznan krivim le radi pregreška zoper varnost življenja ter obsojen na 7 mesecev zapora, poostrenega s postom vsakih 14 dni. S to razpravo je bila porotna sesija zaključena.

* Samoslovenski ulični napisi v Ljubljani. Deželna vlada kranjska je poslala ljubljanskemu županu poseben dopis, v katerem ministersko razsodbo v tej stvari pojašnjuje tako, da se ta razsodba ne tiče samo »samovoljnega« županovega postopanja glede uličnih napisov na levem bregu Ljubljane in naknadnega odobrenja občinskega sveta, marveč da se nanaša tudi na samoslovenske tablice na desnem bregu Ljubljane. Dalje pravi dopis, da je ta del ministerske razsodbe že postal pravomočen, ker se občinski svet proti njemu ni pritožil, in namiguje, da bo svoj čas, ako bi prišlo do eksekucije, izvajala konsekvence iz svojega tolmačenja ministerske razsodbe in bi izvršila eksekucijo za vse mesto. Občinski svet ljubljanski se je s to stvarjo bavil dne 7. t. m. v izredni večerni seji. Poročal je svetovalec Plantan. Zgorajšnji vladni dopis je odsotni župan poslal posredniku in pravnemu odseku ter zavračal vladno tolmačenje, s katerim se vlada postavlja na stališče, kakor da bi občinski svet sploh nikdar več ne smel ničesar skleniti glede uličnih tabel, in kakor da bi svojočasni sklep dež. odbora moral veljati za vse večne čase.

Poročevalec je pripomnil, da se je dež. vlada postavila na popolnoma napačno stališče, ko trdi, da je ministerstvo razveljavilo ves sklep obč. sveta, torej tudi oni del, ki se nanaša na tablice na desnem bregu; ter se sklicuje na to, da je v svojem intimatu naročila odstranitev samoslovenskih napisov po vsej Ljubljani in njih nadomeščenje z dvojezičnimi. Kajti ministerstvo onega dela sklepa obč. sveta, ki se nanaša na to, da naj na desnem bregu Ljubljane ostanejo nabiti samoslovenski napisi, v svoji naredbi ne omejuje niti z besedico in je torej ministerstvo ta del sklepa molče odobrilo. Z ozirom na vladno tolmačenje glede pravomočnosti mini-

sterske razsodbe in nje namigovanja glede eksekucije, je predlagal poročevalec, občinski svet. Plantan, naj se občinski svet proti najnovejšemu temu dopisu pritoži na ministerstvo. Predlog je bil brez debate soglasno sprejet, na kar se je seja zaključila. Ali čudno je res: Trst, Celje, Gradec, Dunaj — torej mesta, v katerih je prebivalstvo po velikem delu slovansko — so samonemški oziroma samoitalijanski napisi, samo stolica slovenska ne sme imeti na zunaj značaja svoje narodnosti! Tužna nam majka!

* V Ameriko se je predvečeraj namenil zopet neki čevljar iz Družinske vasi pri Beli cerkvi, imenom Jernej Kukman, kateremu ni dišalo biti vojak. Na južnem kolodvoru v Ljubljani si je prižgal smotko ter jo mahal mimo policaja uprav samozavestno: v jedni roki palčico, v drugi pa zavitek. A redar je imel »dober nos«, kajti zasledoval je podjetnega fanta in res videl, da je oddal zavitek neki ženi. Sedaj je redar ustavil Jerneja, ki mu je rekel, da gre v Beljak delat k svojemu prijatelju in mu je tam tudi pokazal čevljarsko orodje. A policaj je — kakor praveati neverni Tomaž — izpraševal dalje in jezikava ženska je izpovedala, da jo je prijazen fant sam naprosil, naj mu da zavitek, da ji ga nese. No in konec koncev je bil ta, da je moral Jernej Kukman ostati v Ljubljani, ko se je pri njem našlo tudi očetovo pismo iz Amerike, ki ga je pozival, naj pride tja. Vozni list za vožnjo po morju je imel skrit v spodnjih hlačah.

Razne vesti.

Modern Centaver. (Centavri so v grškem bajeslovju nestvori: na pol konji, na pol ljudje). Medicinskim avtoritetam naravo slovnega muzeja v New-Orleans, kakor tudi profesorjem na »Medical College« v Memphisu se je pred kratkim predstavil neki individualni imenom James Burnes, ki ima poleg ostalih človeških udov bajé konjske noge in konjsko hrbitišče. Rojeno je bilo to čudno, na bajeslovne centavre starinstva spominjajoče bitje leta 1876. v Cramfordville v državi Arkanzas. Stariši so mu bili robustni. Mr. James Burnes ima bajé izredne intelektualne zmožnosti ter se ve tudi v najboljši družbi vesti z eleganco. Mr. James Burnes »dvonarava« dela sedaj preglavico le medicineem in kroačem, on pa se tolaži z bogatstvom.

Iz ljubosumnosti je 51-letna Ana Weiss, ki je ločena žena nekega branjeveca na Dunaju, — 26-letnega kočijaža Fr. Ebrla, s katerim je imela že več let ljubavno zvezo, v torek zvalila v neki hotel, ter ga ondi ponoči nevarno obstrelila, a sama sebe ustrelila do smrti.

Čudna železniška nesreča se je pripetila 3. t. m. na postaji »Deutsch-Oth«, kakor poročajo iz Strassburga. Na imenovani postaji je namreč nek železniški stroj radi napenega premaknenja šin zašel na neko postransko progo, ter se je s tako silo zaletel v lopo za stroje, da je tamkaj stoječo lokomotivo sunil naprej in je ta predrila steno zraven prizidane čuvajnice in tako udrila v spalnico, kjer ste spali dve čuvajevi hčerki. Postelja se je bila o tem porušila, mlajša 11 letna deklica je bila takoj mrtva, starejša 13-letna pa težko poškodovana in ni upanja, da bi okrevala.

Loterijo razglednic priredi dunajsko društvo zlataga križa na korist zdravilišča državnih uradnikov v Badenu. Proda se 700.000 razglednic po 20 stotink. Vsaka ima kupon. Razglednice so razdeljene v 7000 serij po 100 različnih razglednic. Na vsako serijo, ki stane 20 kron, pride dobiček. Vsi dobitki so umetniški ali obrtno umetni.

Brzjavna poročila.

Cesar v muzeju.

DUNAJ 10. (K. B.) Cesar je danes predpoludne obiskal razstavo modernih svetinj v avstrijskem muzeju.

Stavke.

PRAGA 9. (K. B.) Število delavcev, ki so prišli v čeških štrajkovnih okrajih na čelo, je nekoliko večje. Sicer pa je položaj nespremenjen.

OPAVA 9. (K. B.) Število štrajkujočih delavcev v Ostrovske-Karvinskem okraju znaša 21.700—65% vseh delavcev.

Nemški umetniki proti lex Heinze.

MONAKOVO 10. (K. B.) Pod predsedništvom Pavla Heyseja se je ustanovila »Goethejeva zveza«, društvo v obrambo umetnosti in vede proti lex Heinze in podobnim zakonom. Zvezi so pristopili odlični umetniki in pisatelji.

Vojna v južni Afriki.

Angleška vžibanja o namerah Boereev.

LONDON 9. (K. B.) »Daily Telegraph« javlja iz Capstadta z večerajšnjega dne. Kakor sem slišal, se Boerei razven manjših poskusov brzokone na transvalski strani reke Vaal prvič vprejo napredujočim Angležem.

Sovražnik je poslal v okraj Speloneev velikanske zaloge. Tam se hoče menda zadnjič postaviti v bran, ako bi bil pri Pretoriji vžigan; brambo trdnjave izroče Boerei tujim, v inozemstvu najetim vojakom ter poskusijo odlašati s kapitulacijo, nadejaje se posredovanja inozemstva.

Boerei pripravljeni k pogajanju.

LONDON 10. (D. B.) »Daily Mail« javlja iz Pretorije z dne 8. t. m.: Visoki tujakajšnji državni uradniki so izjavili v pogovori, da bodo se Boerei borili do zadnje kaplje krvi, ako bi Angleži hoteli osvojiti si Transvaal in Oranje. Sicer pa mislijo, da bi sedaj jasna beseda od strani Angležev lahko podala temelj pogajanju, ker je sedaj vzpostavljen prestiz Angleje. Predsednika Krüger in Steijn sta se v ponedeljek posvetovala o tem, ali bi naj te misli izrazila v dodatku v brzojavko lordu Salisburyju. Neodvisnost obeh republik je conditio sine qua non.

Boerei so zapustili ruskega in holandskega vojnega atašėja.

LONDON 10. (K. B.) Glasom brzjavne vesti so Boerei ob umikanju dne 7. t. m. ruskega in holandskega vojnega atašėja, ki sta se na njih strani udeležila vojne, pustila za seboj; angleške čete so jih sprejele.

Angleška kolona se umika iz Transvaala.

LONDON 9. (K. B.) Jutranji listi javljajo iz Durbana: Angleška kolona, ki je bila udrila v Transvaal, se je po hudem boju umaknila v Melmouthe v deželi Zulu. Zgube Boereev so velike.

Boerei se umikajo.

LONDON 9. (K. B.) »Reuter« javlja iz Poplar-Grove večerajšnjega dne: Večeraj sta prišla v angleški tabor ruski in holandski vojni atašėj. V zadnji straži umikajočih se Boereev je bil večeraj tudi predsednik Krüger. Zastoj se skušal ustaviti bežeče Boerce. Tudi redarske čete so skušale ustaviti umikanje Boereev.

Angležem svobodna pot v Bloenfontain.

LONDON 10. (K. B.) »Reuter« javlja iz Poplar-Grove-a z dne 9. t. m.: Oddelek generala Frencha, ki se nahaja 10 milj pred glavno četo lorda Robertsa, javlja, da na procelju ni sovražnikov ter da se glase vse vesti tako, da se Transvaaleci in Oranjeci popolnoma razdružujejo. Občji utis je ta, da Angleži med Poplar-Grove in Bloenfonteinom ne najdejo odpora. Danes so uničili mnogo streliva in zabojev z razstrelivci.

Trgovina in promet.

Konkurenca avstrijskemu Lloyd v Levanti.

Koneem minolega leta so Nemci uvedli redno parniško zvezo s Sirijo (Hamburg-Beyrut). Vsled nizke vožnine, neposredne in praktične prevozne tarife, ki je ustanovljena v sporazumljenju z nemškimi železnici, so s tem nemškemu izvoru zagotovljeni novi vspehi. Naš Lloyd bo imel v nemški levantinski zvezi znatno konkurenco.

Bilane avstrijskega Lloyd.

Računi avstrijskega Lloydja še niso dovršeni, vendar je že dosedaj videti iz istih, da je bil promet v letu 1899 za kakih 400.000 kron več nego v letu 1898. Pa tudi troški so narastli znatno, zlasti vsled podražanja premoga v zadnjih mesecih lanskega leta.

Denarni trg.

Na javnem dunajskem trgu znašajo stavki za bančne akepte prve vrste 4%, privatni diskont v Berlinu 5 1/8%, a v Londonu 4%. Stavki za podaljšanja (prolongacije) so navadno 5 1/4%. Gibanje na glavnem zavodu Avstro-ogerske banke na Dunaju glede vlog in zapadlosti omejeno.

Zvišanje železniške tarife za prevoz petroleja.

Ker je bila zadnji čas tarifa za prevoz petroleja zelo nizka ter se je uvozna carina na surovo kameno olje zvišala in s tem zavarovala domačo industrijo pred tujo konkurenco, je sklenila avstrijska vlada po daljših pogajanjih z ogerskimi državnimi železnicami, da zviša vožnino za petrolej. Petrolej se s tem prestavljen v tarifni razred C. Producenti pa so se morali istodobno obvezati, da vključ v zvišanju vožnine ne zvišajo cen petroleja. Nova tarifa stopi v veljavo s 1. majem t. i.

Avstrijski zemljiški kreditni zavod.

Čisti dohodek tega zavoda je v prejšnjem letu znašal 7594193 kron. Upravni svet je sklenil predlagati na obnem zboru, da se razdeli dividendo po 40 frankov od delnice, izroči izrednemu rezervnemu zakladu 2400000 K ter prenese na novi račun 45087 K.

Nedostajanje premoga v Pragi

je veliko. Pred štrajkom je stal v Pragi meterski stot (cent) premoga 2 kroni, a sedaj velja 8 kron. Na kolodvoru stražijo vojaki došle vozove premoga, da se ne zgode nesreče vsled velikega pritiska ljudstva, ki na kolodvorih dobiva premog za 50 stot. ceneje, nego pri drugih prodajalcih. A gospodom na Dunaju se nič ne mudi da bi končno razpravljali in odločili o štrajkovnem vprašanju. Njih pač ne — zebe.

Trgovinske vesti.

Budimpešta 10. Pšenica za oktober K. 7.70 do 7.71. Pšenica za april K. 7.46 do 7.47 Rž za oktober K. 6.46 do 6.48. Rž za april K. 6.27 do 6.28 Koruza za julij K. — do — Koruza za maj 1900 K. 5.15 do 5.16. Oves za oktober K. — do — Oves za april K. 4.91 do 4.92

Pšenica: pontidbe zmerne, povpraševanje omejeno, mirno. Prodaja: 15.000 met. stot. nespremenjeno. Vreme: lepo.

Hamburg 10. Trg za kavo. Santos good average za mare 36.— za maj 36.25, za september 37.— za december 37.75 Denar.

Havre 10. Kava Santos good average za februar 50 k. frankov 43.—, za julij 50 k. frankov 44.—.

Dunajska borza dne 8. marca.

	večeraj	danes
Državni dolg v papirju	99.30	99.35
" " v srebru	99.25	99.20
Avstrijska renta v zlatu	98.20	98.30
" " kronah 4%	99.35	99.45
Kreditne akeije	234.80	235.85
London 10 Lsr.	242.65	242.75
20 mark	23.64	23.65
Napoleoni	19.28	19.27
100 italijanskih lir	90.05	90.05
Cekini	11.38	11.38

Darovi.

(Dalje.)

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so tekom m. februvarja t. l. darovali: po 6 K gg.: Karol Dolenc, e. k. pristav pri najvišjem računskem dvoru na Dunaju; Vilj. Schramek, inženier e. kr. drž. železnice na Dunaju; Ferd. Sajovic, trgovec v Kranju; vč. g. dr. Jožef Pajek, kanonik itd. v Mariboru; dr. Ferd. Dominkuš, odvetnik v Mariboru; M. Prižič, e. kr. sodnik v Tolminu; Rajko Perušek, e. kr. prof. v Ljubljani; dr. Jakob Schegula, odvetnik in župan novomeški; dr. Rad. Pipuš, odvetnik v Mariboru; vč. g. dr. Mihael Mogolič, župnik v Stillfriedu (na Niže-Avstrijskem); Drag. Žagar, dež. blagajnik v Ljubljani; Žiga Sežun, e. k. likvidator na Dunaju; gospa Julija Rudež v št. Jerneju na Dolenskem; Jos. Smodej, e. kr. notar v velikih Laščah; dr. Gvidon Srebre, odvetnik v Brežicah; po 5 K so darovali gospodje: Viktor Rohrmann, trgovec v Ljubljani, Ant. Mladč, e. kr. sodni pristav v Postojni; dr. Anton Furlan, e. k. sodni pristav na Vrhniki. (Zvršetak pride)

Agricol

patentovan v Avstriji-Ogerski in Italiji ki je mehko kalijsko milo rastopljivo v mrzli vodi, je najuspešnejše sredstvo za zatiranje in uničevanje vseh trtnih mrčesov in ušij, vseh žuželk na sadnih in drugih drevesih, zelenjadi in cvetlicah.

Navodilo za rabo „Agricola“ pošilja franco

Tovarna mila F. Fenderl & Co

TRST. - Via Limitanea št. 1. - TRST.

ZASTOP IN ZALOGA na Goriškem pri g. Frideriku Primas v Gorici, Travnik 16 (v dvorišču) in na Opčinah pri g. Frideriku Cumar.

Proti kašlju,

gribohu, hripavosti, upadanju glasu, kataru itd. zahtevajte vedno

Prendinijeve pastilje

Čudovit učinek pri peceh, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.

Dobivajo se v škatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

M. AITE

Trgovina manufakturnega blaga
Trst. — Vir Nuova — Trst.

vogal Via S. Lazzaro št. 8.

Čast mi je javiti slavn. občinstvu in cenj. odjemalcem, da sem prejel bogat izbor raznovrstnega blaga za spomlad in poletje in sicer: črne in barvane snovi, za moške obleke; velik izbor snovi za ženske kuro: saten, perkal, piké za obleke in bluze v lepih risanjih. Bogata zaloga raznovrstnega perila na meter, nadalje srajce, maje, ovratniki in ovratnice najnovejše mode, namizni beli in barvani prti; bele in barvane zagrinjale na meter in gotove.

Drobnarije za krojače, kitničarke in šivilje ter raznovrstni okraski za ženske obleke.

Naročbe za moške obleke po meri z največjo točnostjo in natančnostjo.

Velik izbor blaga za zastave in narodnih trakov za drštevne znake.

Vse po najnižjih cenah.

Nadeja se tudi v prihodnje podpore cenj. odjemalcev in sl. občinstva, beležim se najljubšeje

M. Aite.

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapetarij

od Viljelma Dalla Torre v Trstu

Trg San Giovanni hšt. 5. (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese srečo!

Trgov.-obrtina registrirana zadruga v Gorici

z neomejenim jamstvom

bo imela

dne 11. marca 1900. ob 11. uri predp.

svoj

REDNI OBČNI ZBOR

v prostorih „Slovenske Čitalnice“

s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo ravnateljstva o poslovanju za leto 1899.

2. Volitev overovalcev zapisnika o obnem zboru in odobrenje zapisnika prejšnjega obnega zbora.

3. Volitev osmih členov ravnateljstva petih namestnikov, pet členov nadzornega sveta in pet namestnikov istega.

4. Sklepanje o letnih računih in bilancah.

5. Razprava in sklepanje o predlogih ravnateljstva, nadzornega sveta in posamičnih členov.

Na obilno udeležbo vabi

Ravnateljstvo.

Naznanilo.

V nedeljo dne 18. marca t. l. ob 3. uri popoldne bode občni zbor Posojilnega in konsumnega društva v Borštu.

Na dnevnem redu je likvidacija in pogovor o razpustu društva.

V slučaju nesklepčnosti se bode vršil zbor osem dni pozneje.

„Posojilno in konsumno društvo“

v Borštu, dne 8. marca 1900.

Miha Kosmač l. r.

podpredsednik.

Varstvena znamka: SIDRO.

LINEMENT. CAPSICI COMP.

iz Richterjeve lekarne v Pragi
pripoznano izvrstno, bolečine blažeče mazilo dobiva se po 40 novč., 70 nvč. in 1 gld. po vseh lekarnah. Zahteva naj se to splošno priljubljeno domače sredstvo

vedno le v origin. steklenicah z našo varstveno znamko „sidro“ iz Richterjeve lekarne ter vzame previdnostno samosteklenice s to varstveno znamko kakor originalni izdelki.

Richterjeva lekarna pri zlatem levu v Pragi.

Elizabetne ulice 5.

Prva slovenska izdelovalnica mrežic za plinovo luč (Auer)

Javljam slavn. občinstvu, da sem odprl svojo izdelovalnico in prodajalnico nepregorljivih mrežic za plinovo luč (Auer) na vogalu

Piazza Negozianti in Via dell'Arsenale

Uvažuje geslo:

„Svoji k svojim“

se priporočam za obilne naročbe.

Dragotin Vitez

Pohištvo in meblji.

Novoporočenci pozor!

Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledal, stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetacijami in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v svo to stroko spadajočih del. Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Najboljše berilo in darilo

je vsestransko jako pohvaljena

„Vzgoja in omika ali izvir sreče“

(neobhodno potrebna knjiga za vsakega človeka, kateri se hoče sam lahko in hitro navaditi vsega potrebnega, da more sebe in druge blaziti in prav oliskati) ter se dobi za predplačilo 1 gld. 50 kr., po pošti 10 kr. več, ali proti po štemu povzetju pri Jožefu Valenčiču na Dunaju III., Steingasse N. 9 I. St., Th. 10.

Založnik ozir. prodajalec je voljen vrniti denar, ako bi mu kupec poslal knjigo še nerazrezano in čisto v treh dneh nazaj. Cena je skrajno znižana, knjig je malo več.

SEMENA

z nasadov cvetic, travnikov itd.

tvrdke Wolfner & Weisz

na Dunaju

po cenah, da se ni bati konkurence.

Zaloga v Trstu:

Roberto Bambule

cvetličar

v Via delle Torri (Palaca Diana).

MEJNARODNI PANORAMA

TRST - Borzni trg 14 - TRST

Od 1. marca do 5. marca

Nova serija.

Jako zanimivo in poučno potovanje po Italiji od Verone do Siena itd.

50 podob 50.

V stopnina 20, otroci 10 kr.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

registrirano društvo z omejeno zavezo, v Gorici

Gosposka ulica hšt. 7., I. nadstr. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega, če tudi ni član društva in se obrestujejo po 4 1/2 %, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo se samo članom in sicer na menjice po 6 % in na vključbo po 5 1/2 %.

Uraduje vsaki dan od 9. do 12. ure dopol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Stanje hran. vlog leta 1899. okroglo K. 1,400,000.

Postre-bran. račun št. 837,315.

Še nekaj tisoč

na suho cepljenih, popolnoma zaraščenih in dobro okorenjenih

t r t

raznih dobrih vrst, oddam spomladi t. l. iz svoje trtnice v Krškem (pošta in postaja Videm - Krško, Kranjsko.)

Vrste za bela vina: Ital. rizling, kraljevina, beli burgundec, zlahtnina (spanjol) bela in rdeča, veltinec, moslavina, silvanec, plavec, grganja ter nekaj traminea in rulanca.

Vrste za črna vina: Portugalka, modra frankinja, istrski refosk, zametasta črnina (kavččina), ter tirolske vrste: negrara in teroldigo; dalje nekaj črnega burgundca.

Podlaga je čista riparija portalis in rupestris monticola. Vrste so popolnoma zanesljive in čiste, nepomešane, ker sem dobil cepiče in sloveče vinarske sofe na Tirolskem.

Cene: Enoletne cepiljenke à 10 gld. 100 komadov

Dvoletne " à 12 - 100

Ob enem z naročitvijo naj se mi blagovoli vposlati 25%, are. Kdor naroči toraj za 10 gld. tri, mora vposlati 2 gld. 50 kr. are. Na naročitev brez are se pri osebah, meni nepoznanih, ne bo oziralo.

Priporočam se sl. občinstvu, da me blagovoli v tem za obeni blagor prekoristnem podjetju po možnosti podpirati. — Vsi, ki so lansko leto trte od mene naročili, jih ne morejo prevažati, kajti od 1000 komadov je komaj 1 izostala in vse dobro vspejajo, da, mnoge so celo sad nastavile.

Embalaza se bo zaračunala po lastni ceni. Prevažanje do kolodvora se ne bo zaračunalo.

Dr. T. Romih

župan v Krškem (Dolenjsko)

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrirana zadruga z omejenim poroštvom.

ulica S. Francesco št. 2, I. n.

(Slovenska Čitalnica).

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega, če tudi ni ud zadruga in se obrestujejo po 4 %. Rentni davek od hranilnih ulog plačuje zavod sam.

Posojila dajejo se samo zadrugnikom in sicer na vključbo po 5 1/2 %, na menjico po 6 % na zastave po 5 1/2 %.

Uradne ure so: od 9—12 dopoldne in od 3—4 popoldne; ob nedeljah in praznikih od 10—12 dopoldne.

Izplačuje se: vsaki ponedeljek od 11—12 dopoldne in vsaki četrtek od 3—4 popoldne.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Glasbena šola.

Podpisani učitelj glasbe odprl je v ulici Cologna št. 2, I. nadstropje (za javnim vratom) šolo za poučevanje sledečih predmetov: teorija, glasovir, petje, vse tamburaške instrumente, mandolin, vijola, čelo in violon (contrabas)

Natančnejša pojasnila daje podpisani vsaki dan od 11. do 12. ure predp. v zgornj imenovanih prostorih. Pisma istojta. — Za uspešni in točni poduk jamčim. — Priporočuje se za obilno udeležbo beležim

Hrabroslav Vogrič

Dr. Rosa Balsam

Praško domače zdravilo

iz lekarne B. Fragner-ja v Pragi

je že več kakor 30 let obče znano domače zdravilo vzbuja slast in odvaža lahko. Z redno uporabo istega se prebavljanje krepi in ohrani.

Velika steklenica 1 gld., mala 50 nvč. po pošti 20 nvč. več.

je staro, najprej v Pragi rabljeno domače zdravilo, katero varuje in ohrani rane čiste, vnetje in bolečine olajša in hladi.

V pušicah po 35 in 25 nvč., po pošti 6 nvč. več.

Varilo! Vsi deli embalaže nosijo zraven stoječo, postavno položeno varstveno znamko.

Glavna zaloga:

Lekarna B. Fragner-ja c. in kr. dvornega zalagatelja „pri črnem orlu“

Praga, Malastran, ogel Spornerejeve ulice.

Vsakdanje poštno razpošiljanje.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogerske, v Trstu v Lekarnah: G. Luciani, E. Leitenburg, P. Prendini, S. Serravallo, A. Suttina, C. Zanetti, A. Praxmarer.

VEKOSLAV PLESNIČAR

TRGOVINA JESTVIN

Trst — Via Giulia št. 25 — Trst.

Naznanjam slavn. občinstvu, da sem prevzel že dobro poznano prodajalnico jestvin G. Grattoni, katero sem popolnil z najboljšim in svežim kolo-nijalnim blagom kakor: kava, riž, olje, testenine, sir, maslo, moka, raznovrstna fina vina v buteljkah, ter sploh vse jestvine.

Pošiljam blago na deželo po poštenu povzetju, v mestu je donajanje na dom brezplačno.

Nadeja se obilne podpore slavn. občinstva v mestu i na deželi, beležim spoštovanjem udani

Vekoslav Plesničar, trgovec.

Narodna jed

postati morajo testenine iz Prve kranjske tovarne testenin Žnidaršič & Valenčič v Il. Bistrici po njih izbornem okusu, obilni redilnosti, nizki ceni in jednostavnem pripravljanju. Zahtevajte jih v vseh prodajalnicah jestvin.

Kurje oči

trlo kožo, žulje itd. odpravi hitro, brez bolečin in gotovo, izvrsten, v svojem učinku neprekosljiv Trnkoczy-jev obliž, kateri se dobiva v Franciscus-Apotheke na Dunaju V/2 Schönbrunnerstrasse 107. Cena 60 kr., po pošti kot uzorec brez veljave 65 kr., kot priporočena pošiljatev 80 kr., franko po predplačilu zneska v poštinih znakah ali proti povzetju. Obliži za poskušnjo 35 kr., po pošti 40 kr. Učinek zjamčen! Razpošiljatev takoj po sprejemu naročbe V Trstu se dobiva pri gosp. lekarnarju SERRAVALLO, Piazza del sale.